

Belang van kennis- circulatie voor aoc's wordt overschat

De eerste bijdrage in deze rubriek betreft een stelling over kennis-
circulatie. Dit idee, dat je uitwisseling van kennis en ervaringen
van onderwijsmensen met onderzoek en praktijk moet stimuleren en
organiseren, is bij sommige aoc's met aarzeling ontvangen. In hun
ogen wordt het belang van kenniscirculatie voor aoc's overschat. Een
voor- en tegenstander aan het woord.

“ Ik ben zeker geen tegenstan-
der van kenniscirculatie, maar
ik vind ook dat kenniscirculatie in het
groene onderwijs momenteel relatief
veel aandacht krijgt en te eenzijdig ge-
richt is, zeker als het gaat om de functie
van de aoc's daarin. Want kenniscircu-
latie op aoc-niveau betreft een ander
soort kenniscirculatie, namelijk ken-
niscirculatie in de regio met bedrijfsle-
ven, intern tussen onze opleidingen,
tussen aoc's en tussen vmbo en mbo.
Kenniscirculatie staat nu centraal in
het onderwijsbeleid van het ministerie
van LNV. De wens om kennis beter te
laten doorstromen - vanaf WUR tot in
vmbo groen - stond aan de wieg van de
Groene Kenniscoöperatie. En innova-
tieregelingen zoals de RIGO zijn vrij-
wel volledig op die kenniscirculatie
gericht.
Mijns inziens moet het ministerie

**Voor goed mbo is wel kennis
nodig, maar niet het soort kennis
die gerelateerd wordt aan
kenniscirculatie.**

ervoor waken te weinig aanspreekbaar
te zijn op het ondersteunen van de aoc's
in wat ik beschouw als hun kerntaak,
namelijk onderwijs verzorgen.
Voor goed onderwijs is kennis natu-
urlijk onmisbaar. Het belang van kennis
is met recente onderwijsvernieuwin-
gen misschien wat onderbelicht
geraakt. En er is natuurlijk niks op
tegen dat docenten, leerlingen en stu-
denten samen met bedrijven en andere
kennisinstellingen rond de tafel zitten
en kennis en ervaring uitwisselen. Dat
kan zeer nuttig zijn.
Maar we moeten het belang van for-
mele kennis voor ons onderwijs ook
weer niet overschatten. Het vmbo-
groen is in het geheel geen kennisgere-
lateerd onderwijs meer en onze mbo-
opleidingen hebben een behoorlijk
ambachtelijk karakter. Je leert vooral
door doen. Bovendien mag van ons
onderwijs niet worden verwacht dat
het mensen aflevert die volledig op de
hoogte zijn van de allerlaatste weten-
schappelijke ontdekkingen en de aller-
nieuwste snuffjes. Dat heeft geen zin,
want dergelijke kennis verouderd snel.
Van ons onderwijs mag wel worden ver-
wacht dat het mensen aflevert die inno-

vatief zijn ingesteld, ondernemend en
nieuwsgierig zijn, probleemoplossend
te werk gaan en weten waar zij de
nodige kennis kunnen halen. Dat is
wat wij onze mbo'ers moeten bijbren-
gen.
Om dat goed te kunnen doen is zeker
kennis nodig, maar niet het soort ken-
nis die gerelateerd wordt met kennis-
circulatie. Wél kennis van hedendaagse
problemen van leerlingen bijvoorbeeld,
van competentiegericht toetsen of van
inspelen op cultuurverschillen, om
maar eens wat te noemen.
In het beleid wordt deelname van aoc's
aan netwerken in die verbanden niet
gestimuleerd. LNV richt de kenniscircu-
latie sterk naar binnen. Het gaat om
groene kennisinstellingen die met
andere groene kennisinstellingen voor
groene bedrijven hele groene dingen
doen. Dit is des te merkwaardiger als je
bedenkt dat er in de samenleving steeds
meer behoefte ontstaat aan 'hybride'
toepassingen: groen in combinatie met
zorg, recreatie of handel. Kortom, de
positie, de functie, de mogelijkheden, en
daarmee het belang van de aoc's voor de
groene kenniscirculatie wordt mijns
inziens veel te veel overschat.

Eens

Roel Schilt

Voorzitter College van Bestuur
Onderwijsgroep Noord

Oneens

René van Schie

Beleidscoördinator directie Kennis, ministerie van LNV

“ Kenniscirculatie is een samenspel van onderwijs, onderzoek en praktijk. Het is altijd aardig dat mensen elkaar ontmoeten, maar je doet het niet zomaar. Het moet wel inhoud, doel en richting hebben. Het belang voor het onderwijs ligt dan in de toegang tot actuele kennis van onderzoek en praktische kennis van het bedrijfsleven.

Je moet onderscheid maken in verschillende vormen van kenniscirculatie. Je hebt een actieve vorm van co-creatie (samenwerken om verandering teweeg te brengen). Het gaat dan om R&D: (toegepast) onderzoek en ontwikkeling. Een tweede vorm is kenniscirculatie in engere zin: het uitwisselen van bestaande kennis. Ten slotte kan het gaan om kennisdoorstroming: ontsluiten en verspreiden van bestaande kennis naar een grotere groep met hooguit feedback naar de zender; zoals bijvoorbeeld in onderwijs of via een website. Met waar mogelijk een actieve rol van

Goed als kenniscirculatie een plaats krijgt in de innovatiecyclus van het onderwijs.

leerlingen en studenten (en docenten) passend in hun leertraject. Voor aoc's zullen vooral die laatste twee spelen. Het is mooi als docenten aansluiting vinden bij de co-creatie, en ook als er dan leerlingen meedoen. Inbreng is dan wel afhankelijk van hun kwaliteiten; of, met andere woorden, het niveau van de opleiding. Overigens kunnen ook vmbo'ers een rol hebben. Dat zag je bijvoorbeeld in het project 'Jongleren met visie' waar de creatieve inbreng van het vmbo-groen opviel. Maar de tweede vorm is opener. Daar kunnen meer groepen aan deelnemen.

Ik vind dat het groene onderwijs er baat bij heeft als we kenniscirculatie een plaats kunnen geven in de verschillende fasen van de kennis- en innovatiecyclus. Welke nieuwe onderwerpen zijn er en hoe werken deze door in het onderwijs? Als je het daaromheen weet te organiseren, kun je het vernieuwingsproces in het onderwijs goed aanpakken. Die vernieuwing kan dan ook beter met de praktijk verbonden worden. Je zit er bovenop; dan heb je als onderwijs ook niet het gevoel dat je de opleiding nog moet bijsturen als het te laat is. Je kijkt naar wat je morgen nodig hebt. Het betekent voor instellingen dat ze er in hun strategische plannen rekening mee moeten houden. In het hoger onderwijs is dat misschien eenvoudiger; daar is de flexibiliteit hoger. Bij mbo (en vmbo) is er vaak meer druk om onderwijsdoelen te halen.

Toch heeft de reactie bij sommige aoc's – 'kenniscirculatie is niets voor ons: we zijn met opleiden bezig' – me verbaasd.

Dit is toch het moment om het effectief op te pakken. Veel inhoudelijke circuits zijn in verval geraakt. De kunst is dat je nu met elkaar ontsluiting, doorstroming en benutting van groene kennis opnieuw goed organiseert. De programmering van de Groene Kennis Coöperatie speelt daarbij een grote rol. Ik kan me voorstellen dat er nog wat water door de Rijn gaat voor de wens werkelijkheid is geworden, maar het is de moeite waard. Ook voor de aoc's kan het belang niet onderschat worden.”

